

5 ШЛЯХІВ ДО СЕРЦЯ ДИТИНИ

Іноді діти розмовляють мовою, яку нам, дорослим, важко зрозуміти. Це може бути їм лише зрозумілий сленг, але і нас - дорослих - також не завжди розуміють діти, тому що, розмовляючи з ними, ми не завжди можемо висловити свої думки. Але ще гірше, коли ми не завжди можемо виразити дитині свої почуття і любов на зрозумілій їй мові.

Чи вмієте ви говорити на мові любові? Кожній дитині властиво розуміти любов батьків по-своєму. І якщо батьки знають цю "мову", дитина краще зрозуміє їх. Любов потрібна кожній дитині, інакше їй ніколи не стати повноцінною дорослою людиною. Любов - це найнадійніший фундамент спокійного дитинства. Якщо це розуміють дорослі, дитина виростає доброю і щедрою людиною. Основне батьківське завдання - виростити зрілу та відповідальну людину. Але які б якості ви не розвивали в дитині, головне - будувати виховання на любові.

Впевненість у любові оточуючих. Коли дитина впевнена у любові оточуючих, вона стає більш слухняною, допитливою. З цієї впевненості малюк бере сили, щоб протистояти труднощам, з якими зустрічається. Ця впевненість для нього - як бензобак для автомобіля! Дитина зуміє реалізувати свої здібності лише за умови, якщо дорослі регулярно наповнюють цією впевненістю її серце. Як цього досягти? Звичайно, любов'ю. Проявляти саме той спосіб прояву любові, який є найбільш зрозумілим для дитини, знайти для неї індивідуальний, особливий шлях вираження почуттів.

Батьківська любов повинна бути безумовною, адже справжня любов умов не виставляє. Безумовна любов - це найвища форма любові! Адже ми любимо дитину просто за те, що вона є, незалежно від того, як вона поводить себе. Ми всі це розуміємо, але іноді не відаємо собі звіту в тому, що нашу (батьківську) любов дітям доводиться завойовувати. Батьки люблять дитину, але з поправкою: вона повинна добре навчатися і гарно себе поводити. І лише у цьому випадку вона отримує подарунки, привілеї та схвалення. Звичайно, ми повинні навчати і виховувати дитину.

Але спочатку необхідно наповнити серце дитини впевненістю у нашій безумовній любові! І робити це треба регулярно, щоб ця впевненість не випарувалась. Тоді у дитини не виникає страху, провини, вона буде відчувати, що потрібна. Безумовну любов ніщо не може похитнути. Ми любимо дитину, навіть якщо вона некрасива і зірок з неба не дістає. Ми любимо її, якщо вона не виправдовує наших надій. І найважче - ми любимо її, щоб вона не зробила. Це не означає, що будь-який вчинок дитини ми виправдовуємо. Це означає, що ми любимо дитину і показуємо їй це, навіть якщо її поведінка не найкраща.

Спілкуючись з дітьми, необхідно частіше нагадувати собі:

1. Перед нами діти.
2. Вони поводять себе як діти.
3. Буває, що їхня поведінка діє нам на нерви.
4. Якщо ми виконуємо свої батьківські обов'язки і любимо дітей, незважаючи на їх витівки, вони, подорослішавши, виправляються.
5. Якщо вони повинні догодити мені, щоб заслужити любов, якщо моя любов умовна, діти її не відчують. Тоді вони гублять впевненість у собі й не здатні правильно оцінювати власні вчинки, а значить, не можуть контролювати їх, поводитись більш зріло.
6. Якщо перш, ніж заслужити любов, вони повинні стати такими, якими ми хочемо їх бачити, вони стануть невпевненими у собі: "скільки не намагайся - вимоги надто високі". А в результаті - невпевненість, тривожність, занижена самооцінка та озлобленість.
7. Якщо ми любимо їх, не дивлячись ні на що, вони завжди зможуть контролювати свою поведінку й не піддаватися тривозі. Найголовніше - **ЛЮБИТИ!**

Перші роки. Для немовляти молоко і ніжність - синоніми. Воно не розрізняє такі речі, як їжа та любов. Без їжі дитина не виживе, і без любові також. Якщо дитина не знає прихильності, вона помирає емоційно, вона не здатна жити повноцінним життям. Майже усі дослідження доводять, що емоційний фундамент закладається протягом перших півтора років. Особливо вагому роль тут відіграють взаємини дитини з матір'ю. Їжа, яка забезпечує майбутнє емоційне здоров'я, це: дотик; ласкаві слова; ніжна опіка.

Та дитина росте. Вчиться ходити, говорити, вона все більше усвідомлює себе як особистість. Вона відокремлює себе від інших - є вона, є інші. Вона, як і раніше, залежить від матері, але тепер розуміє, що вона і мама - це не одне й теж саме. Дитина стає старшою і тепер може любити більш активно. Тепер вона не просто отримує любов, вона може на неї відповісти! Дитина ще не готова до самовіддачі. Вона по-дитячому егоїстична. Але протягом наступних років її здатність виражати любов зростає. І якщо дитина, як і раніше, відчуває любов старших, все частіше вона буде ділитися своєю.

Підлітковий вік. Перехідний вік сам по собі не загрозливий, але дитина, яка вступає в нього без впевненості у любові оточуючих, особливо вразлива. Вона не готова зустрітися з такою кількістю проблем. Діти, які не знали безумовної любові, самотужки привчаються давати любов "по бартеру" - в

обмін на щось. Вони дорослішають, стають підлітками, в ідеалі оволодіваючи до того часу мистецтвом маніпулювання батьками. Доки такій дитині догоджають, вона мила й привітна, любить батьків, але як тільки щось не по її норову, вона перестає любити їх. У відповідь на це батьки, які також не вміють любити безумовно, позбавляють дитину любові взагалі. Погодьтеся - це порочне коло, у результаті якого підліток стає озлобленим і розчарованим.

Щоб дитина відчула вашу любов, ви повинні знайти особливий шлях до її серця і навчитися проявляти свою любов, виходячи з цього. Діти по-різному відчують любов, але кожна дитина потребує її.

Існує 5 способів (основних), якими діти виражають любов:

1. дотик;
2. слова заохочення;
3. час;
4. подарунки;
5. допомога.

Якщо в сім'ї декілька дітей, то навряд мови їхньої любові співпадають. У дітей різні характери, і любов вони сприймають по-різному. З кожною дитиною необхідно говорити на її рідній мові любові. Але для того, щоб успішно впровадити даний шлях, нам необхідно ще раз підкреслити необхідність безумовної любові до дитини. І важливо пам'ятати, що до п'яти років у дитини неможливо встановити лише один шлях до його серця.

Дотик - один із найважливіших проявів любові людини. У перші роки життя дитини необхідно, щоб дорослі брали її на руки, обнімали, гладили по голівці, цілували, садовили її на коліна тощо. Тактильна ласка однаково важлива як для хлопчиків, так і для дівчаток. Тому, коли ви виражаєте свою любов за допомогою ніжних дотиків, поцілунків, цим можна сказати набагато більше, ніж словами "Я тебе люблю".

Слова заохочення. Коли ми хвалимо дитину, ми дякуємо їй за те, що вона зробила, чого досягла сама. Проте не треба хвалити дитину надто часто тому, що слова втраять усю силу і сенс. Пам'ятайте, що кожна похвала має бути обґрунтованою та щирою. У спілкуванні з дитиною намагайтеся говорити спокійно і м'яко, навіть тоді, коли ви незадоволені. Слід менше вимагати від дитини і частіше просити її: "Ти не міг би...", "Може зробиш...", "Мені було б приємно, коли ти...". Якщо у вас вирвалося грубе зауваження, слід вибачитися перед дитиною. Пам'ятайте, що постійна критика шкодить їй; бо вона аж ніяк не є доказом батьківської любові. Кожного дня даруйте дитині приємні слова підтримки, заохочення, схвалення, ласки, які свідчитимуть про любов до неї.

Час - це ваш подарунок дитині. Ви ніби говорите: "Ти потрібна мені, мені подобається бути з тобою". Іноді діти роблять погані вчинки саме з метою, щоб батьки звернули на них увагу: бути наказаним все ж краще, ніж бути забутим. Проводити час разом - значить віддати дитині свою увагу сповна. Форми сумісного проведення часу в кожній сім'ї різні: читання казок, бесіда за сімейною вечерею, гра у футбол, ремонт машини, допомога на дачі тощо. І як би ви не були зайняті, хоча б кілька годин на тиждень подаруйте не лише хатнім справам, телевізору, іншим власним уподобанням, а в першу чергу - своїй дитині.

Подарунок - це символ любові тоді, коли дитина відчуває, що батьки дійсно турбуються про неї. Багато батьків використовують подарунки, щоб відкупитися від дитини. Діти, які одержують такі подарунки, починають думати, ніби любов можна замінити різними речами. Тому пам'ятайте, що справа не в кількості. Не намагайтеся вразити дитину ціною, розмірами і кількістю подарунків. Якщо ви хочете віддячити дитині за послугу - це плата, якщо намагаєтеся підкупити її - хабар. Справжній подарунок дається не в обмін на щось, а просто так. Сюрпризами можуть бути тільки різдвяні подарунки та подарунки до дня народження. Інші подарунки краще вибирати з дітьми, особливо якщо це одяг. Подарунки не обов'язково купувати. Їх можна знаходити, робити самим. Подарунком може стати все, що завгодно: польові квіти, камінчики, чудернацької форми гілочки, пір'ячка, горішок тощо. Головне - придумати, як його подарувати.

Допомога. Материнство та батьківство багато в чому подібні до професій, і дуже нелегких. Можна сказати, що кожний з батьків несе відповідальність за виконання довгострокового (принаймні до досягнення дитиною 18 років) контракту, що передбачає ненормований робочий день. Кожного дня діти звертаються до вас із різноманітними запитаннями, проханнями. Завдання батьків - почути їх і відповісти на них. Якщо ми допомагаємо дитині й робимо це з радістю, то душа її наповнюється любов'ю. Якщо батьки буркотять і сварять дитину, така допомога їй не радує. Допомагати дітям - не означає повністю обслуговувати їх. Спочатку ми дійсно багато робимо за них. Проте потім, коли вони підростуть, ми мусимо навчити їх всьому, щоб і вони допомагали нам. На кожному етапі розвитку дитини ми використовуємо різні "мови" нашої любові. Тому для батьків важливо обрати саме ту "мову" (дотик, слова заохочення, час, подарунки, допомога), яка веде до серця дитини.

8 заповідей батьківства

Правил про те, як виховувати дитину, придатних на всі випадки життя, не існує. Усі діти різні. Кожна дитина унікальна, унікальні і наші з нею стосунки. Але є речі, які протипоказані при спілкуванні з будь-якою дитиною без винятку. Мова йде про те, чого батькам робити не можна.

Якщо ми хочемо виховати людину, якій притаманна самодисципліна, нам треба в першу чергу розвивати її самосвідомість, прагнути до того, щоб у дитини сформувався позитивний образ самої себе, і уникати всього, що руйнує цей позитивний образ.

Що гріха таїти, навіть найтерплячіші батьки час від часу в "засмучених почуттях" все ж користуються недозволеними заходами, але нерідко до них вдаються просто через незнання.

Не принижуй дитину!

Ми іноді запросто можемо сказати дитині: "А краще ти нічого не міг придумати? У тебе взагалі голова на плечах є?" і так далі. Всякий раз, коли ми вимовляємо що-небудь подібне, ми руйнуємо позитивний образ сина чи дочки.

Не погрожуй!

"Якщо ти ще раз зробиш - ти у мене отримаєш!", "Якщо ти ще раз стукнеш братика, я тебе. . ." Кожен раз, коли ми так говоримо, ми вчимо дитину боятися і ненавидіти нас. Загрози зовсім марні - вони не покращують поведінки.

Не вимагати обіцянок!

Добре знайоме: дитина завинила, а мама їй каже: "Пообіцяй, що більше ніколи-ніколи так робити не будеш" - і отримує, звичайно, обіцянку. А через півгодини дитина повторює свою витівку. Мама ображена і засмучена: "Ти ж обіцяв!" Вона просто не знає, що обіцянка нічого не означає для маленької дитини. Дитина живе тільки в сьогодні. Якщо вона чутлива і совісна, то вимагання обіцянок буде розвивати в неї почуття провини, якщо ж дитина не чутлива, це тільки навчить її цинізму: слово - це одне, а справа - зовсім інше.

Уникайте гіперопіки!

Зайва опіка привчає дитину до думки, що сама вона нічого робити не може. Багато батьків не можуть оцінити можливостей дітей що-небудь робити самостійно. Прийміть як девіз: "Ніколи не роби за дитину те, що вона може зробити сама".

Не вимагай негайної покори!

Уявіть, що чоловік говорить вам: "Олена, кинь все і цю ж хвилину приготуй мені кави". Як вам це сподобається? Точно так само вашій дитині не подобається, коли від неї вимагають, щоб вона негайно залишила своє заняття, краще попередити її заздалегідь: "Хвилину через десять будемо обідати", тоді ми цілком можемо дозволити їй побурчати трохи: "Ой, мам! Я ще пограю". Сліпе беззастережне підпорядкування характерно для маріонетки, але воно не сприяє формуванню незалежної, самостійної людини.

Не потурай дитині!

Мова про вседозволеність. Діти відразу відчують, що батьки бояться бути твердими, коли вони переступають межі дозволеного, бояться сказати їм "ні". Це вселяє в них впевненість, що всі правила гумові - варто трішки натиснути, і вони розтягнуться. Таке може спрацьовувати в рамках сім'ї, але за її межами дитину чекають гіркі розчарування. Потурати дитині означає позбавляти її можливості вирости пристосованою до життя людиною.

Не вимагай того, що не відповідає віку дитини!

Якщо ви чекаєте від свого дворічного малюка, щоб він слухався, як п'ятирічний, то цим ви провокуєте у нього неприязнь до вас. Ви вимагаєте від нього зрілості поведінки, на яку він ще не здатний - це погано позначається на розвитку його самосвідомості.

Не моралізуй і не говори дуже багато!

Кожного дня тисячі слів осуду вихлюпуються на наших дітей. Якщо всі їх записати на магнітофон і прокрутити мамам, вони будуть вражені. Чого тільки вони не говорять своїм дітям! Загрози, насмішки, бурчання, цілі лекції про мораль. . . Під впливом словесного потоку дитина "відключається". Це для неї єдиний спосіб захисту і вона швидко його освоює. А оскільки відключитися повністю вона не може, то відчуває почуття провини, а це розвиває негативну самооцінку. Всі "моралі" зрештою для дитини зводяться до таких схем: "Те, що ти зробив, - це погано. Ти поганий, тому що це зробив. Як ти міг так вчинити після всього хорошого, що мама зробила для тебе?"

Дитячі заповіді для мам, татусів, бабусь і дідусів

1.Шановні батьки! Пам'ятайте, що ви самі запросили мене у свою родину. Колись я залишу батьківську оселю, але до того часу навчіть мене, будь ласка, мистецтва слухати й бути людиною.

2.У моїх очах світ має інший вигляд, ніж у ваших. Прошу вас, поясніть мені, що, коли, чому кожен із нас у ньому має робити.

3.Мої ручки маленькі – не очікуйте від мене досконалості, коли я застеляю ліжко, малюю, пишу або кидаю м'яча.

4.Мої почуття ще незрілі – прошу, будьте чутливими до моїх потреб. Не нарікайте на мене цілий день.

5.Щоб розвиватися, мені потрібне ваше заохочення, а не тиск. Лагідно критикуйте й оцінюйте, але не мене, а лише мої вчинки.

6.Дайте мені трохи самостійності, дозвольте робити помилки, щоб я на помилках учився. Тоді я зможу самостійно приймати рішення у дорослому житті.

7.Прошу, не робіть усього за мене, бо я виросту переконаним у своїй спроможності виконувати завдання лише відповідно до ваших очікувань.

8.Я вчуся у вас усього: слів, інтонації, голосу, манери рухатися й поводитися. Ваші слова, почуття, вчинки повертатимуться до вас через мене. Так справедливо влаштувала природа зв'язок між поколіннями. Тому вчіть мене, будь ласка, найкращого.

9.Пам'ятайте, що ми з вами не випадково: ми маємо допомагати одне одному в цьому безмежному світі.

10. Я хочу відчувати вашу любов, хочу, щоб ви частіше брали мене на руки, пригортали, цілували. Але обережно, аби ваша любов не перетворилась на милиці, що заважатимуть мені робити самостійні кроки.

Любі мої! Я вас дуже люблю!!!Покажіть мені, що й ви мене любите.

ЗАПОВІДІ ДЛЯ БАТЬКІВ

1. Якщо дитину постійно критикують - вона вчиться ненавидіти.
2. Якщо дитина живе у ворожнечі - вона вчиться агресивності.
3. Якщо дитину висміюють - вона стає замкненою.
4. Якщо дитині постійно докоряють - вона вчиться жити з почуттям провини.
5. Якщо дитину хвалять - вона вчиться бути вдячною.
6. Якщо дитину підтримують - вона вчиться цінувати себе.
7. Якщо дитина живе в розумінні добра й доброзичливості - вона вчиться знаходити любов у цьому світі.

Пам'ятка батькам, діти яких стоять на порозі підліткового віку

1. Любіть дитину не за те, що вона розумна чи красива, а за те, що вона вам рідна.
2. Головне новоутворення підліткового періоду – відкриття своєї індивідуальності, свого «Я».
3. У цей час починається перебудова організму – дитина стає імпульсивною, у неї часто змінюється настрій, виникають конфлікти з ровесниками, бунт проти батьків.
4. У дітей настає криза, пов'язана з бажанням здобути самостійність, звільнитись від батьківської опіки, з'являється страх перед невідомим дорослим життям.
5. Зростає дух незалежності, який впливає на стосунки підлітка в сім'ї, у школі.
6. Бажання звільнитися від зовнішнього контролю поєднується зі зростанням самоконтролю й початком свідомого самовиховання.
7. Підліток дуже вразливий і легко піддається впливам як позитивним, так і негативним.
8. Дитина має підвищений рівень тривожності.
9. Внутрішній світ дитини ще нестабільний, тому батькам не слід залишати своїх дітей без нагляду.
10. Розширюється коло спілкування.
11. Підвищується інтерес до свого тіла, зовнішності.
12. З'являються нові авторитети.
13. Недоліки і суперечності в поведінці близьких і старших сприймаються гостро й хворобливо.
14. У батьках підлітки хочуть бачити друзів і радників, а не диктаторів.

Правила батьківської поведінки в організації навчання дитини

1. Сприяйте дитячій автономності (самостійності). Чим більше ви вимагаєте її (самостійності) в усіх сферах повсякденного життя, тим більше зможе ваша дитина працювати з почуттям відповідальності в шкільній сфері. Автономне (самостійне) навчання є тією ціллю, в напрямку якої ви маєте працювати, тому що самостійність є найважливішим елементом ефективного і тривалого процесу навчання. Хваліть свою дитину за самостійні дії, наприклад, за самостійне розпізнавання помилок.

2. Якщо ваша дитина потребує допомоги, спонукайте її до того, щоб вона сама знайшла шляхи розв'язання. Допоможіть їй завдяки підказкам, таким як, наприклад, вказівка на довідники, знаходження правил, відгадування ребусів та інше, що може привести до шляхів розв'язання. Не спонукайте свою дитину тільки до одного шляху розв'язання.

3. Дайте своїй дитині можливість перенести знання зі школи на домашній рівень і таким чином практично їх засвоїти.

4. Визнайте здобутки дитини. Надавайте перевагу похвалі (заохоченню), а не докорам. Похвалою та заохоченням Ви досягнете чогось набагато легше та краще, ніж ниттям, нагадуваннями і іншими покараннями.

5. При похвалі звертайте увагу на те, щоб не обмежувати її критикою («Дев'ять, звичайно, чудово, але без двох дурних помилок це могло бути б дванадцять»). Будьте обережними в обходженні із заохоченнями (винагородами) як визнанням здобутку (ефективності).

6. Не ставте перед своєю дитиною завищені вимоги. Не робіть їх строгішими ніж вимоги вчителів, наприклад, вимагаєте виконання додаткових завдань.

7. Будьте зразком у поведінці. Вимагайте від своєї дитини не більше, ніж від себе самого. Дитина, яка, наприклад, бачить своїх батьків, які читають, швидше й сама читатиме, ніж дитина, батьки якої часто сидять перед телевізором.

8. Говоріть, по можливості, якомога позитивніше про школу, вчителів та предмети. Вашій дитині досить того, що вона бореться зі своїми власними упередженими думками.